

FLERE BRANCHER ER IGEN VED AT FÅ VARMEN

Af Nikolaj Henum, journalist

Finanskrisen har de seneste to år kølet omsætningen ned til frysepunktet i alle brancher. Der er stadig koldt de fleste steder, men enkelte brancher begynder at få varmen igen, viser en rundspørge, som DitDANA har foretaget.

“Finanskrisen har været hård ved stort set alle brancher, men meget tyder på, at krisen så småt er ved at slippe taget i nogle af de mindst konjunkturfølsomme brancher, som detailhandlen for eksempel, der forventer en stigende omsætning i 2010”, siger administrerende direktør Anders Tvede Granzow fra Jobzonen, hvor man oplever et stigende antal jobopslag.

Det aktuelle billede af temperaturen i brancher som byggeriet, service, detailhandel, hotel og restauration samt transport tegner brancherne bedst selv. Få her de allernyeste udmeldinger fra hver af branchernes repræsentanter. Dit DANA har desuden fået branchernes omsætning målt på salgsmoms fra Danmarks Statistik for at give vore medlemmer et seriøst fingerpeg om fremtidens økonomi i de fem centrale brancher.

Temperaturmålingen viser, at brancherne langt fra er ramt lige hårdt af krisen. Nogle ser lyst på fremtiden, mens andre fortsat har meget dystre fremtidsudsigter.

Servicebranchen

Danmarks Statistik har ikke en decideret kategori for servicebranchen, derfor har vi taget gruppen, der dækker rejsebureauer og rengøring/anden operationel service. Netop i denne branche er der stor forskel på, hvor meget man er blevet ramt af finanskrisen.

“Den konjunkturmæssige nedgang ramte serviceerhvervene senere end andre brancher, og serviceerhvervene er heller ikke blevet ramt lige så hårdt. Det skyldes blandt andet, at fx advokater og revisorer, som udgør en stor del af servicesektoren,

er med til at rydde op, når der er krise. Dermed får de et nyt marked og klarer sig godt gennem en krise”, siger cheføkonom i Dansk Erhverv, Jens Brendstrup.

“Servicesektoren har negative forventninger til både omsætning og beskæftigelse de næste tre måneder, så der er ikke meget, der tyder på, at krisen er ved at være ovre. Der er fortsat et stykke vej, før vi ser positive forventninger, og vi forventer, at omsætningen vil komme først, mens beskæftigelsen vil hænge et godt stykke efter”, siger Jens Brendstrup.

Detailbranchen

Danmarks Statistik bruger betegnelsen handel, og det er den, der kommer tættest på detailhandel. Her er det meget tydeligt, at der medio 2008 skete et drastisk fald i branchen. Dog er der noget, der tyder på, at branchen har nået et bundniveau.

“Detailhandlen er blevet hårdt ramt af den økonomiske nedtur og den store tilbageholdenhed hos forbrugerne. Omsætningen har nu været faldende i snart to år. Fra oktober 2007 til oktober 2009 faldt omsætningen med 9 %. Det er især inden for områderne beklædning og andre forbrugsvarer, at detailhandlen har oplevet en stor nedgang, mens dagligvareområdet har været mere stabilt”, siger chefkonsulent i Dansk Erhverv, Mette Feifer.

“Dansk Erhverv forventer, at det så småt begynder at gå fremad for detailhandlen i 2010, så den i sidste halvår vil ligge cirka 1,5 % over omsætningen i 2009. Dette bekræftes af detailvirksomhederne, hvor godt halvdelen forventer en højere samlet omsætning i 2010 end i 2009”, siger Mette Feifer.

Bygge- og anlægsbranchen

Byggebranchen har været allerhårdest ramt, og udsigterne er ifølge eksperterne ikke synderligt positive. Intet tyder på, at branchen er tæt på at have nået bunden.

“Finanskrisen og det internationale konjunkturtillageslag har kastet bygge- og anlægsbranchen ud i den værste krise i nyere tid. I 2008 og 2009 faldt beskæftigelsen med henholdsvis 7.000 og 23.000 arbejdere, funktionærer og mestre. Og der er udsigt til, at beskæftigelsen vil falde med yderligere 12.000 personer i 2010 og 2.500 i 2011, så der til næste år kun vil være 136.500 personer beskæftiget i bygge- og anlægsbranchen. Det er det laveste niveau i 26 år”, siger seniorøkonom Finn Bo Frandsen fra Dansk Byggeri.

Hotel- og restaurationsbranchen

“Hotel- og restauranterhvervet er meget hårdt ramt af den økonomiske afmatning. Antallet af overnatninger faldt cirka 10 % i 2009, og i restauranterhvervet kører mange virksom-

heder med røde tal på bundlinjen. Særligt conferencecentre og gourmetrestauranter er hårdt ramt”, siger administrerende direktør i Horesta, Lone Njor Hulth.

“Turisterhvervet vil internationalt set vokse igen, måske allerede fra i år. Men i Danmark har vi nogle rammevilkår, som gør det meget svært at konkurrere. Derfor forventer vi, at også 2010 bliver et meget hårdt år,” siger Lone Njor Hulth.

Transportbranchen

Transportbranchen er ligesom de øvrige brancher ramt hårdt – dog ser det ud til, at de – som tilfældet er med detailbranchen – har nået et bundniveau. Spørger man eksperterne, virker det som om, branchen vil konsolidere sig i nær fremtid.

“Godstransporten er ramt af en aktivitetsnedgang på gennemsnitlig 25 %. Mængderne i havnene er faldet 20-25 %. Der er dog forskelle – alt afhængig af, hvilke arter gods man som transportvirksomhed beskæftiger sig med. Den meget betydelige nedgang i byggeriet slår også igennem i transportbranchen. Distribution af fødevarer er mindst ramt af nedgangen. Vi har set de samme fald i den internationale vejtransport. Luftfragt har været hårdt ramt, da en række kunder fravælger den dyre lufttransport og i stedet vælger billigere men langsommere transportformer som vej og sø,” siger direktør Michael Svane fra DI Transport.

“Den finansielle krise vil føre til en yderligere konsolidering inden for alle dele af transporten. Vi vil også se en yderligere specialisering inden for transportbranchen. Det såkaldte balanceproblem – balancen mellem indgående og udgående transport – vil blive forstærket af, at arbejdspladser inden for produktionen forsvinder fra Danmark og andre nordiske lande. Det betyder igen, at transporten i Danmark i høj grad vil være koncentreret om distribution. Et betydeligt vækstområde vil være e-handel,” siger Michael Svane.

